

NatureBizz

Vinkkejä yritysmuodoista ,
osuustoiminnasta ja osuuskunnista
mikroyrittäjille

Jaana Ruoho SAMK

Yrittäjyyden toteuttaminen

- **Yrittäjyys lisääntyy:** päätoimi, sivutoimi, hybridi, laskutuspalvelut (kevytyrittäjyys).
- 2/3 yrittäjästä toimii yksin n. 180.000 hlöä.

Huomioita:

- Starttiraha edellyttää päätoimisuutta.
- Kevytyrittäjyys on laskutuspalveluiden käyttämä markkinointitermi, laki ei tätä termiä tunne.
- Laskutuspalvelun kautta toimiminen rinnastetaan yrittäjyyteen: lakisääteinen YEL-vakuutus otettava siinä vaiheessa kun sen kriteerit täyttyvät, kuten työtuloraja.

Yrittäjyyden toteuttaminen

Pixabay free use CC00

Viisi yleistä yritysmuotoa:

Yksityinen elinkeinoharjoittaja eli ”toiminimi”, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, **osakeyhtiö** ja **osuuskunta**.

Pohdittavia kysymyksiä:

- Yksin tai yhdessä
- Tulevaisuuden suunnitelmat, minkälaista toimintaa on tarkoitus harjoittaa

Mikroyrittäjien keinot toimia yhdessä

Verkostomainen toiminta, jossa palveluiden markkinointi ja laskutus tapahtuvat yhden yrittäjän/ yrityksen toimesta, vaikka palvelun tuottamiseen osallistuu useampi toimija. Ns. päätoimija ostaa palvelut muilta yrittäjiltä ostopalveluina. Pysyvissä toimintamalleissa korostuvat keskinäiset sopimukset.

Yhteinen brändi, taustalla useampi yrittäjä /yritys, joista kukin lähettää oman laskun asiakkaalle, tai kuten edellä.

Osuuskunta.

Yksityinen elinkeinoharjoittaja <i>ns. toiminimiyrittäjä</i> <i>218.000 kpl</i>	1 perustaja <i>ei min. alkupääomaa</i>	Kevein vaihtoehto, yrittäjä vastuussa toiminnan veloista ja vastusta henk.koht. Yritystoiminnan tulos on yrittäjän tuloa, josta maksetaan progression mukaan vero.
Avoin yhtiö <i>9.000 kpl</i>	väh. 2 perustajaa <i>ei min. alkupääomaa</i>	Yhtiön luonteesta johtuen yhtiömiesten luottamuksen on oltava vahva. Sopii pienille perheyhtiöille.
Kommandiittiyhtiö <i>26.000 kpl</i>	väh. 2 perustajaa vastuunalainen ja äänetön <i>ei min. alkupääomaa</i>	Muistuttaa avointa, mutta äänetön yhtiömiestä toimii ikään kuin rahoittajana.
Osakeyhtiö <i>266.000 kpl</i>	1 perustaja <i>ei min. alkupääomaa</i> <i>Itsenäinen oikeushenkilö</i>	Monipuolinen ja uskottava yritysmuoto. Kehittyvään toimintaan. Omistajan vastuu rajoittuu omaan sijoitukseen, mutta usein on henk.koht. vastuita. Yrittäjälle maksetaan palkka (+osingot), sijoittajaomistajille osingot. Osakassopimus tärkeä jos useita omistajia. Oman osuuden voi myydä, ts. osakkeet vaihdantakelpoisia.
Osuuskunta <i>n. 5.000 kpl</i>	1 perustaja <i>ei min. alkupääomaa</i> <i>Itsenäinen oikeushenkilö</i>	Muistuttaa oy:tä. On jäsentensä omistama, jäsen saa osuusmaksua vastaan osuuden. Ideana on tuottaa jäsenille palveluita.

Osuustoiminta ja osuuskunnat

Kuva: Susanna Uolia

Minkä osuuskunnan jäseniä olette?

Osuustoiminta

- Osuuskuntatoiminnalla on pitkä historia 150 vuotta, ja toiminta on moninaista.
- Toiminnalla on ns. **kaksoisluonne**, joka erottaa sen osakeyhtiöstä. Osk on sekä jäsenyhteisö että liikeyritys.
- **Sen idea on tuottaa taloudellista hyötyä jäsenille.**
- **Vastuullisuus ja kestävyys** ovat sisäänrakennettuja osuustoiminnan ideaan.
- kts. Osuustoiminnan arvot

Osuuskunta yritysmuotona

Kuva: Noora-Mari Iisakkala

- Osuuskunnissa **jäsenten määrä** on etukäteen määräämätön.
- Siten sen **pääoman määrä** on määräämätön koska pääoman riippuu jäsenten lukumäärästä. Laki ei määritä osuusmaksun suuruutta.
- Osuuskuntaan liitytään jäseneksi ja siitä erotaan mutta tätä jäsenyyttä ei voi myydä: osuus ei ole vaihdantokelpoinen → osk omistussuhteet eivät muutu ennakoimattomasti.
- Jäsenen erotessa osuusmaksu palutetaan.
- Siten osk on **joustava**, ja voi olla turvallisempi kuin oy.

Pienosuuskunnat

Kuva: Susanna Uolia

- **Pienosuuskuntia (harvainsouuskuntia)** on perustettu 1990-luvulta lähtien eri toimialoille.
- Perustamisvaiheessa katse osuuskunnan **SÄÄNTÖIHIN**, eli miltä osin halutaan, vai halutaanko, poiketa osuuskuntalain tahdonvaltaisista säännöksistä.
- Esimerkkejä osuuskunnista ja säännöistä.
- Perustamisvaiheessa hyödynnetään: Pellervo.fi ja maksuttomia alkavien yrittäjien neuvontapalveluja!

Monipuoliset pienosuuskunnat, esim:

Markkinointiosuuskunta

- Jäsenten tavaroiden tai palvelujen markkinointi ja myynti sekä yhteisen brändin luominen, vientiponnistelut.
- Jäsenet ovat yrityksiä esim. tmi tai oy, jotka hakevat yhteistyön avulla hyötyä.
- Tuotteet voivat olla mitä vain: esim. voita, luomutuotteita, luontoretkiä tai käsitöitä.

Työosuuskunta

- Jäsenten perustama, tarkoituksena myydä osuuskunnan kautta omaa työtä.
- Osuuskunta toimii työnantajana.
- vrt. kuitenkin yrittäjyyden määritelmä, eli mm. mikä eläke maksetaan, ...harmaata aluetta paikoitellen, huomattavan paljon selvitettävää mikäli osuuskunnan jäsen (yrittäjä) tavoittelee työttömyyskorvausta.

”Osuustoiminta on osuuskunnan puitteissa tapahtuvaa taloudellista, sosiaalista ja/tai kulttuurista toimintaa, jonka tarkoituksena on tarjota jäsenilleen näiden tarvitsemia hyödykkeitä ja palveluksia mahdollisimman edullisin ehdoin sekä jäsenten hyvinvoinnin turvaaminen.” (Pellervo 2020)

<https://pellervo.fi/faq-items/mita-osuustoiminta/>

Pixabay free use CC00

Osuuskunta mikrokokoiseen yritystoimintaan, kun tarkoitus on

- toimia **yhdessä demokraattisesti jäsen per ääni periaatteella**
- tuottaa palveluita, myydä omaa työtä
- aloittaa ilman suurta pääoman tarvetta
- lisätä mukana olevien yrittäjien määrää joustavasti, jopa helposti
- tarjota uusille yrittäjille mahdollisuus päästä mukaan - tai poistua
- ei käy mikäli tarkoitus on kasvattaa oman osuuden/sijoituksen arvoa sen myymiseksi